

Personalia

Navn: Per-Otto Gullaksen
 Adresse: St. Croixgt. 21, 1607 Fredrikstad
 Født: 16.04.1953
 Sivil status: Gift

Utdanning

1972 I Examen artium, reallinje Moss gymnas
 1977 II Menighetsfakultetet, Oslo: cand.theol.
 1978 II Menighetsfakultetet, Oslo: praktisk-teologisk eksamen
 1982-85 Pastoralklinisk veiledning med følgende veiledere: sykehusprest
 Karen Sissel Solberg, familierapeut Tor Eika og overlege i psykiatri,
 Lavrans Kyr dalen.
 1988-89 Veiledning i ledelse, konsulentvirksomhet og organisasjonsutvikling med
 keder av AFF's Oslokontor Jennybeth Ekeland
 1989 Studiepermisjon 3 mnd., tema: narrativ teologi
 1989/90 Lederkurs for sokneprester
 1993 Studiepermisjon 2 mnd., tema: rettsteologi/ kirkerett i Norden
 1996 Lederutviklingsprogram (4 samlinger + veiledningssamtaler over 15 mnd.)
 Supervision Consult Jan P. Hageberg
 1998/99 Lederutviklingsprogram (4 samlinger + veiledningssamtaler over 7 mnd.)
 KUF/AFF
 1999 Studiepermisjon 3 mnd., tema: Stat og kirke. Kirkerett mellom teologi og
 politikk, rettsteologi/ kirkerett i England og Tyskland

Arbeidspraksis

1979 Feltprest KSØ, Trandum
 1980-86 Kallskapellan, Gran
 1986 Innsamlingsleder TV-aksjonen '86, Kirkens Nødhjelp
 1987-94 Stiftskapellan/ rådgiver Oslo bispedømmekontor, sekretær for Bispemøtet
 1994- Byråsjef, KUF, Kirkeavdelingen
 Underdirektør, KUF, Kirkeavdelingen
 Avdelingsdirektør, KUF, Kirkeavdelingen
 Fra 2001- Domprost i Fredrikstad

Tillitsverv og engasjement

1970-1979 Lederoppgaver i barne- og ungdomsarbeid i regi av Norges KFUK/M, Skole-
 laget og Den norske kirke i Moss, Stavanger og Oslo. Engasjert sentralt i
 Norges KFUK/M i ledertrening og arbeid med hjelpestoff. Medlem av
 komiteer og utvalg innen Norges KFUK/M, IKO og Kirkens Bymisjon.
 1980-1986 Formann i Hamar bispedømmes voksenundervisningsutvalg og Hadeland
 prostilag av Presteforeningen, medlem av Kirkerådets
 Voksenundervisningsutvalg, Læremiddelutvalg og arbeidsgrupper vedrørende
 "Kristen tro i dag"
 og "Underveis", Oppland kretsstyre av NMS og div. utvalg i Kirkens Nødhjelp.
 1987-1994 Formann i Kirkens Sosialtjenestes hovedstyre, Oslo bispedømmes
 rekrutteringsnemnd, Kirkedepartementets refeansegruppe for edb-spørsmål
 og nestformann i Diakonissehusets hovedstyre.
 Prosjektleder for følgende prosjekter: Presteforeningens rekrutterings-

kampanje, lederutviklingsprogram for biskoper, Bispemøtets sommervikarkrus, "strategisk plan for gudstjenestevekst i folkekirken", "Soknediakoner og gravferd", Bispemøtets strategikonferanse "Kirken mot år 2000", "Rekrutterings- og bemanningsplan for Den norske kirke" og prosjekt for utvikling av prostefunksjonen i Oslo bispedømme.

Sekretæransvar for utredningsarbeidet "Ung i kirken", "Menighetsstrukturutvalget", Kontaktforum vedrørende gravferd, Stiftelsen Kronprinsesse Märthas kirke i Stockholm, Etterutdanningsutvalget i Oslo bispedømme, Bispemøtets utredningsgruppe "Forbrukersamfunnet som etisk utfordring" og Kirkedepartementets prosjekt vedrørende mål- og resultatstyring i kirkeforvaltningen.

Medlem av Kirkerådets rekrutteringsutvalg, Bønneuken for kristen enhet og Presteforeningens redaksjonsutvalg for Kontorhåndboka.

1994-2000 Formann i Prestetjenestens sentrale etterutdanningsutvalg, medlem av Prestetjenestens sentrale arbeidsmiljøutvalg, medlem av diverse departementale arbeidsgrupper. Ordenens Høyeste Prelat i Den norske frimurerorden.

2001-2005 Medlem av det offentlige Stat-kirke-utvalget, styreleder i Stiftelsen Kirkens Bymisjon Fredrikstad, medlem av Fredrikstad Kirkelige Fellesråd, medlem av Bispemøtets utredningsgruppe vedrørende ordinasjon og vigsling, styreleder i Norsk Selskap for kirkerett, medlem av dialoggruppen mellom Den norske kirke og Den evangelisk-lutherske frikirke, foredragsholder/ ansvarlig for diverse kirkelige lederkurs.

Teologisk arbeid

"Underveis". Studiemateriell til multimediasprosjekt av samme navn, NKS, Oslo 1984.

"Kristen tro i dag". Brevkurs og studiemateriell, NKS, Oslo 1985

"Fortelling i sjelesorgen". Halvårsskrift for praktisk teologi. 1990

Gudstjenesten, i "Ung i kirken", Kirkerådet, Oslo 1991

"Kirken mot år 2000", Verbum, Oslo 1991

Den nye kirken og den nye staten, i "Reform og embete", Universitetsforlaget, Oslo 1993

Andreas Aarflots bibliografi, i "Reform og embete", Universitetsforlaget, Oslo 1993

"Forbrukersamfunnet – en etisk utfordring." (medforf.), Verbum, Oslo 1993. Engelsk oversettelse: "The Consumer Society as an etical challenge", KIT, Oslo 1993

"Kirken og forbrukersamfunnet". Studiehefte, PF, Oslo 1994

Lokalmenighet, kategorialmenighet og husmenighet, i "Kyrkosyn, kyrkouppfattning och kyrkoförfattning", Nordisk ekumenisk skriftserie, Uppsala 1995

"Den norske kirkes rettslige status etter kirkelovene av 1996", i Halvårsskrift for Praktisk Teologi 2/ 1996, s. 3ff

Kirkerett, i Olav Skjevesland: "Invitasjon til praktisk teologi", Oslo, 1999 s. 160-172

"Organisering og ledelse av prestatjenesten – behov for reformer?", i Rapport fra prostekonferansen i Trondheim, KUF 1998

"Forholdet mellom kirkerett og bekjennelsesskrifter". (Nordiska Ekumeniska Rådet, Uppsala 2000)

"Stat und Kirche in Norwegen", i Zeitschrift für evangelisches Kirchenrecht 2/2000.

"Stat og kirke i Norge. Kirkerett mellom teologi og politikk". (Verbum 2000)

Diverse artikler og småskrifter vedrørende forkynnelse og sjelesorg blant ungdom, samt aktuelle kirkelige emner.

Domprost i Fredrikstad Domprosti Per-Otto Gullaksen

1. Hva er etter din oppfatning kirkens hovedutfordring i dagens og morgendagens Norge?

Kirkens hovedutfordring er den samme i dag som den har vært gjennom alle tider. Det er å forkynne nåden i Jesus Kristus. Det er å invitere til tro på mysteriet om Jesu forsonende død og livgivende oppstandelse. Dette er det helt grunnleggende. Kirken skal bidra til at mennesker kommer til tro og bevares i troen på Jesus Kristus, at mennesker får et håp å møte livets og dødens utfordringer med, og at det tenkes en kjærlighet i oss mennesker som gjør at vårt eget og andres liv blir bedre å leve.

Det tidsaktuelle ved denne stående utfordringen er at mange nærmer seg de religiøse spørsmålene med ny bevissthet om frihet og ansvar for egne valg. Det å komme til tro er i dag et individuelt prosjekt. Det handler for mange ikke så mye om å slutte seg til en tro, som å skape sin egen. I denne postmoderne kulturen framstår kirken som en blant mange med åndelig autoritet. Skal kirken være tradisjonsformidler og overlevere den tro vi har mottatt fra apostlene, må kirkens menn og kvinner være medvandrere og åndelige stifinnere for mennesker. Det er en stor utfordring for kirken å finne og formulere en autentisk og relevant kristen livstydning, og en veiledning som kan gi støtte i de mange vanskelige valg som unge, voksne og eldre mennesker møter i vårt samfunn.

Ungdom er ikke bare en utfordring for kirken. Framfor alt er ungdom kirkens mulighet. Ikke om 10 år, men nå. Å være ungdom er å være der kirkens utfordring er. De er derfor en ressurs i den prosessen som kirken til enhver tid må stå i. De er der tradisjon møter behovet for fornyelse, og der gamle trossannheter møter nye spørsmål. Noe skal forkastes, noe skal gjenoppdages, noe gammelt skal stå fram i ny drakt. Mens Kristus er i går og i dag den samme, ja til evig tid. Dette utfordrer ikke bare gudstjenesten og språket vårt, men også samværsformer og tanker om fellesskap.

Folkekirken har vært knyttet til det stabile samfunnet, til gården og grenda, kirkehuset og kirkegården, og til slekten og slektens gang. I dag er mennesker oftere på flyttefot. Slektsbånd er svekket, familierelasjoner blir oftere brutt og det sosiale nettverket er ofte fattigere enn før. Behovet for nærhet, trygghet og tilhørighet er stort. Samtidig har mange tidsklemma som sitt store dilemma. Dette representerer en kirkelig utfordring som er særlig merkbar i pressområdene. Tilhørighet til folkekirken opprettholdes fortsatt gjennom de kirkelige handlingene ved viktige vendepunkter i menneskers liv, men kan også styrkes ved at menighetene er åpne og inkluderende sosiale nettverk.

2. Hva vil du legge mest vekt på for å ivareta biskopens rolle som åndelig leder?

Skal jeg som biskop kunne ivareta en rolle som åndelig leder, trenger jeg selv å søke mot de åndelige kildene i stillhet, bønn og bibellesning. Det kjenner jeg at utfordrer meg, for jeg har så stor glede av å arbeide, og har gjerne oppmerksomheten rettet mot det jeg kan gjøre. Derfor trenger jeg å holde fast i et fromhetsliv som har rytme og form, så jeg også tas til side fra oppgavene.

Formålet med biskopens lederskap er ifølge vigslingsliturgien å "ta vare på den apostoliske lære etter vår kirkes bekjennelse". Gjennom tidene har den kristne trosforståelse blitt utfordret av skiftende kulturer og spørsmålsstillinger. "Den apostoliske lære" er en *levende* arv, og den viktigste oppgaven for en biskop er å ta vare på denne arven. Det krever vilje og evne til å prøve gamle standpunkter på nye utfordringer i troskap mot Skrift og Bekjennelse. Samtidig

skal arven forvaltes med varhet og vennlighet i møte med ett hvert menneske, for ikke alle kjenner at de kan slutte seg til hvert eneste ledd i trosbekjennelsen, og vi er alle underveis med vår tro. Vi ser stykkevis og forstår stykkevis.

Læreansvaret skal biskopen ikke utøve alene, men i fellesskap og samvirke med hele kirken. Biskopen skal "rettlede og oppmuntre Herrens tjenere i menigheten", heter det i vigslingsliturgien. Det innebærer også å involvere ansatte og frivillige medarbeidere i å skape felles visjoner og retning for vårt arbeid. En biskop har et særlig ansvar for å fremme enheten i den apostoliske tro, i den enkelte menighet, i Den norske kirke, økumenisk og internasjonalt.

Biskopen er den ledende prest i bispedømmet. Det er framfor alt gjennom forkynnelse og sakramentforvaltning det åndelige forvalteransvaret skal utøves. Som leder av prestedtjenesten har biskopen et ansvar for den pastorale tjenesten som må finnes i enhver menighet. Den nyorganisering av prestedtjenesten som nå pågår bør sees i dette overordnede perspektivet; at menighetene skal bli betjent med Ord og sakrament slik at mennesker kommer til tro.

3. Hva vil du legge mest vekt på for å skape en handlekraftig diakonal kirke?

Erfaringene med å starte Kirken Bymisjon i Fredrikstad har vist meg at det er mye uforløst sosialt engasjement i våre menigheter. Det er mange mennesker som gjerne vil bety noe for andre, men som ikke har funnet måter å virkeliggjøre dette engasjementet på. Utfordringen beskrives gjerne med stikkord som ensomhet, nettverksfattigdom og relasjonssvikt. På dette området kunne menighetene som sosialt nettverk bety mer for flere enn i dag. I Borg bispedømme er det mange dyktige soknediakoner, og også der hvor det ikke er en slik stilling foregår mye verdifullt diakonalt arbeid i regi av menighetenes ansatte og frivillige medarbeidere. Samtidig drives det en rekke diakonale institusjoner og prosjekter. Det skjer i regi av Blå Kors, Kirkens Familievernkontor, Kirkens SOS, Kirkens Bymisjon og flere andre. Jeg tror mye kan vinnes ved et tettere samvirke mellom denne institusjonsdiakonien og den diakonale virksomheten som skjer i menighetene.

Diakoni handler ikke bare om kirkens troverdighet, men til og med om dens vesen. Kirken skal ikke være eller bli diakonal for å oppnå troverdighet. Den *er* diakonal dersom den er tro mot det innerste i sitt oppdrag. Derfor er veien til diakonalt engasjement ikke en annen vei enn veien til troens kilder.

4. Hva vil du legge mest vekt på i arbeidet med å fremme kirkens rolle som verdibærer i samfunnet?

Kirken er først og fremst kirke. Gjennom de kirkelige handlingene, forkynnelsen, gudstjenestelivet og sjelesorgen bidrar kirken til å gi mening og verdier i form av oppreisning, frelse, rettferdighet, forsoning, fellesskap og solidaritet.

Kristentroen representerer en motkultur mot kommersialisering og mot jaget etter effektivitet og materielle verdier. En slik motkultur er nødvendig om verden skal klare å gjøre noe med krigene, miljøproblemene og den globale sosiale uretten. Dette handler om menneskevern, og kirken bør i dette arbeidet søke brede allianser med andre tros- og livssynssamfunn, arbeiderbevegelse, miljøbevegelse og andre.